

**MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY
VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ**

VÝROČNÍ ZPRÁVA
o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2008

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážená slečno, paní, pane,

předkládaná, v pořadí již pátá výroční zpráva Vojenského zpravodajství, má podle mého názoru bilanční charakter. Rok 2008 - tento tzv. „osmičkový“ rok - vyzýval k určitému zamyšlení a hodnocení. Celá republika a s ní i Armáda České republiky si totiž připomínala řadu významných historických událostí, které měly často zásadní vliv na další vývoj našeho státu. Nejvýznamnějším výročím bylo devadesáté výročí založení svobodného Československa v říjnu 1918, které mělo zásadní vliv také na vznik a existenci Vojenského zpravodajství.

Vojenské zpravodajství si dne 12. listopadu připomnělo 90. výročí svého založení. Právě 12. listopadu 1918 totiž složil tehdejší major generálního štábu Čeněk Haužvic přísahu věrnosti Československé republice a stanul v čele zpravodajství Vrchního vojenského velení. Založil tak dlouhou tradici, na kterou navazuje i současné Vojenské zpravodajství. První velkou zkouškou prošlo armádní zpravodajství ve třicátých letech, kdy ohrožoval existenci svobodného Československa německý nacismus. Ve své činnosti nepolevilo ani po okupaci země a vypuknutí druhé světové války, kdy řídilo své operace ve spolupráci se spojenci.

Na odkaz bývalých československých zpravodajských důstojníků navazuje dnes Vojenské

zpravodajství České republiky. Je opět jednotnou armádní zpravodajskou službou, která v sobě zahrnuje jak defenzivní, tak ofenzivní zpravodajskou činnost, jak tomu bylo v meziválečném období. Zásluhy Vojenského zpravodajství v minulosti i v současnosti významně ocenil v listopadu 2008 také prezident České republiky Václav Klaus tím, že Vojenskému zpravodajství propůjčil bojový prapor. Premiér Mirek Topolánek tento prapor dekoroval stuhou. Obojí je především výrazem ocenění, jak Vojenské zpravodajství v duchu svých tradic plní odpovědné úkoly i v současnosti.

Vojenské zpravodajství úzce spolupracuje s dalšími zpravodajskými službami České republiky při identifikaci bezpečnostních rizik v souvislosti s hrozbami mezinárodního terorismu, ale významně se angažuje i v zahraničí. Příslušníci Vojenského zpravodajství zaměřují svou pozornost především na nestabilní regiony, jako jsou oblasti západního Balkánu, nebo Blízkého a Středního východu. Výjimečné poslání plní v Afghánistánu. Cílem aktivit Vojenského zpravodajství v této zemi je postihnout schopnosti, organizaci, systém velení a taktiku povstaleckých skupin a tím rozpoznat hlavní zdroje ohrožení českých i koaličních vojáků.

Vojenské zpravodajství České republiky je v současnosti respektovaným partnerem spojeneckých služeb v rámci Severoatlantické aliance a Evropské unie. Svědčí o tom fakt, že na počátku listopadu 2008 Vojenské zpravodajství uspořádalo v Praze vůbec poprvé ve své historii

velice úspěšné zasedání ředitelů vojenských zpravodajských služeb NATO (NATO Intelligence Board - NIB). Odezvy této komunity byly více než pozitivní.

Myslím si, že Vojenské zpravodajství je v jubilejním devadesátém roce svého založení v dobré kondici a je připravené zvládnout i ty nejobtížnější úkoly.

generálmajor Ing. Ondrej PÁLENÍK

Obsah

- 1. Komunikace Vojenského zpravodajství s veřejností**
- 2. Vojenské zpravodajství**
  2. 1. Rámcové uspořádání Vojenského zpravodajství
  2. 2. Rozpočtové prostředky Vojenského zpravodajství
- 3. Zadávání úkolů Vojenskému zpravodajství a jejich realizace**
- 4. Výsledky činnosti Vojenského zpravodajství**
  4. 1. Krizové regiony Balkán, Blízký a Střední východ, Afghánistán a Společenství nezávislých států
  4. 2. Terorismus a extremismus
  4. 3. Proliferace zbraní hromadného ničení, konvenčních zbraní a materiálu dvojího užití
  4. 4. Aktivity zpravodajských služeb cizí moci na území ČR v oblasti obrany
  4. 5. Záměry a činnosti namířené proti zabezpečení obrany ČR
  4. 6. Záměry a činnosti ohrožující utajované informace v oblasti obrany ČR
- 5. Spolupráce Vojenského zpravodajství se zpravodajskými službami ČR a ostatními orgány státní správy ČR**
- 6. Spolupráce Vojenského zpravodajství se zahraničními zpravodajskými službami, orgány NATO a EU**
  6. 1. Multilaterální spolupráce
  6. 2. Bilaterální spolupráce
- 7. Ochrana utajovaných informací a zajištění plnění úkolů stanovených zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti**
  7. 1. Personální bezpečnost
  7. 2. Bezpečnost komunikačních a informačních systémů
  7. 3. Fyzická bezpečnost
  7. 4. Administrativní bezpečnost
  7. 5. Plnění úkolů dle zákona, na základě žádostí oprávněných subjektů a při provádění úkonů v bezpečnostním řízení fyzických osob a podnikatelů
  7. 6. Základní úkoly plněné v roce 2008 v oblasti zpřístupnění operativních dokumentů bývalé Vojenské kontrarozvědky a bývalé Zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády (vojenské rozvědky - ZS/GŠ)
- 8. Kontrola činnosti Vojenského zpravodajství**
  8. 1. Vnější kontrola a její výsledky
  8. 2. Vnitřní kontrola a její výsledky

1. Komunikace Vojenského zpravodajství s veřejností

Vojenské zpravodajství v roce 2008 pokračovalo v publicistické činnosti, která si klade za cíl zpřístupnit zájemcům některé zajímavé kapitoly z jeho historie. V souvislosti se 40. výročím okupace bývalého Československa vojsky Varšavské smlouvy proto Vojenské zpravodajství vydalo ve spolupráci s armádním vydavatelstvím AVIS v dubnu 2008 knihu o činnosti československé armádní rozvědky v srpnu 1968. Kniha nazvaná Tváří v tvář okupaci s podtitulem Příběh československé vojenské rozvědky v srpnu 1968 se setkala s příznivým ohlasem v armádních kruzích, v řadách pamětníků a zaujala i širokou veřejnost. Zejména někdejší příslušníci 7. výsadkového pluku z Holešova ocenili, že kniha přispěla k jejich opožděné rehabilitaci.

Už tradičně se česká veřejnost zajímala o zahraniční působení 601. skupiny speciálních sil z Prostějova, která je rovněž součástí Vojenského zpravodajství. Armádní stejně jako celostátní elektronická i tištěná média informovala zejména o v pořadí už třetím nasazení příslušníků 601. skupiny speciálních sil v rámci operace Enduring Freedom na území Afghánistánu. Zvláštní zájem média projevila také o návštěvu premiéra Mirka Topolánka u prostějovských vojáků v Afghánistánu. K té došlo 28. října 2008, tedy v den, kdy si celá země připomínala 90. výročí založení Československé republiky. V premiérově doprovodu byl tehdy i 1. náměstek ministryně obrany Martin Barták.

601. skupina speciálních sil sama komunikuje s veřejností prostřednictvím vlastních internetových stránek www.601skss.cz, avšak některé informace jsou z důvodu ochrany utajovaných informací zveřejňovány až s určitým časovým odstupem.

Rok 2008 byl poměrně bohatý na významné události. Na počátku listopadu se v Praze konalo pod záštitou Vojenského zpravodajství historicky první zasedání Zpravodajského výboru NATO (NATO Intelligence Board - NIB) v České republice. Z hlediska Vojenského zpravodajství se jednalo o vysoce prestižní záležitost, která vzbudila oprávněný zájem médií. Veřejnost byla o zasedání NIB informována prostřednictvím reportáže České televize i články zveřejněnými na internetových stránkách Vojenského zpravodajství www.vzcr.cz a Armády České republiky www.army.cz.

Krátce po pražském zasedání Zpravodajského výboru NATO si Vojenské zpravodajství připomnělo další mimořádnou událost - 90. výročí svého založení. Slavnostní vzpomínkové setkání se konalo 12. listopadu 2008 v Lichtenštejnském paláci v Praze za účasti předsedy vlády Mirka Topolánka a ministryně obrany Vlasty Parkanové. Veřejnost byla o této významné akci informována prostřednictvím internetových stránek Vojenského zpravodajství a Armády České republiky.

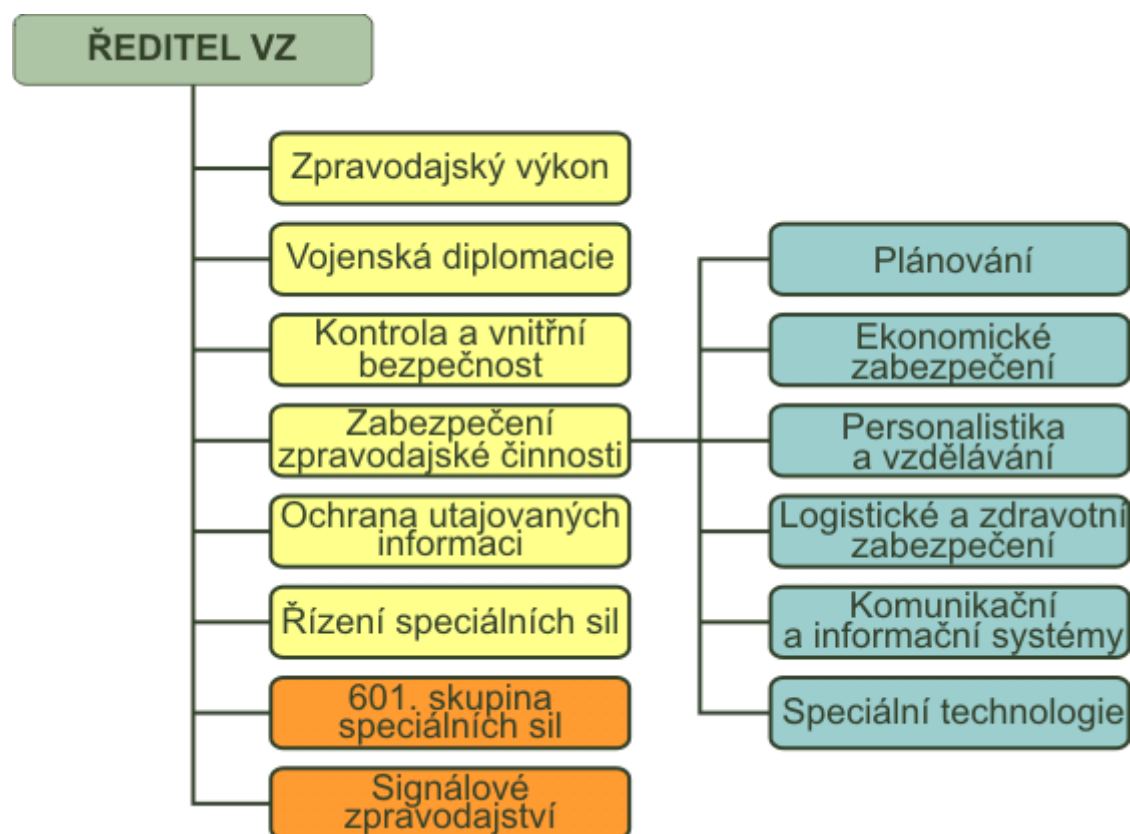
Veřejnost se zajímala i o další aktivity Vojenského zpravodajství. V souvislosti se schválením zákona o vytvoření Ústavu pro studium totalitních režimů projevovala veřejnost a česká média dlouhodobě zájem o výsledky tzv. delimitace, neboli o harmonogram předání podstatné části dokumentů vzniklých z činnosti bývalé VKR a ZS/GŠ právě Ústavu pro studium totalitních režimů. Vojenské zpravodajství věnovalo splnění tohoto úkolu významnou pozornost a na konci roku 2008 byly historické materiály předány novému správci.

2. Vojské zpravodajství

2. 1. Rámcové uspořádání Vojského zpravodajství

Vojské zpravodajství mělo v roce 2008 následující organizační strukturu¹:

¹ Jedná se o rámcové uspořádání, které není postižitelné dle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

2. 2. Rozpočtové prostředky Vojenského zpravodajství

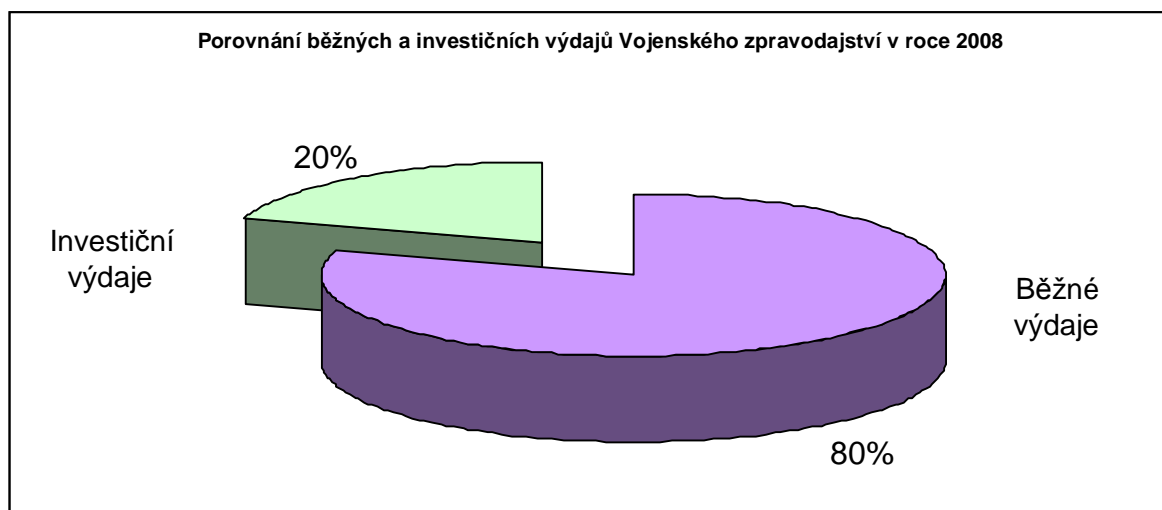
Finančně ekonomická činnost Vojenského zpravodajství vyplývá z ustanovení příslušných zákonů České republiky, nařízení vlády České republiky, resortních vyhlášek a interních normativních aktů Ministerstva obrany České republiky.

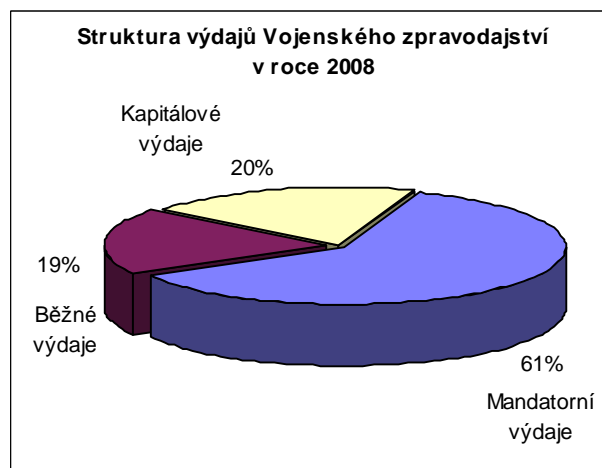
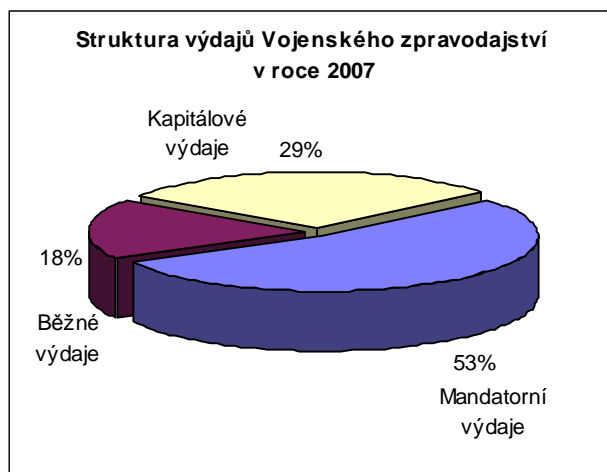
Přidělené finanční prostředky byly v roce 2008 vynakládány v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, a podle rozpočtové skladby Ministerstva obrany České republiky. Veškeré příjmy a výdaje Vojenského zpravodajství jsou součástí účetnictví vedeného v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., *o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů, s ohledem na § 20 zákona č. 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů. Nabývání majetku, nákup stavebních prací a ostatních služeb ve prospěch Vojenského zpravodajství bylo realizováno v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., *o veřejných zakázkách*.

Neoprávněné čerpání rozpočtových prostředků nebylo zjištěno.

Veškeré výdaje Vojenského zpravodajství jsou součástí kapitoly rozpočtu Ministerstva obrany České republiky. Z důvodu nerealizace plánované veřejné zakázky byly rozpočtové a mimorozpočtové zdroje Vojenského zpravodajství v souhrnu k 31. 12. 2008 vyčerpány z 97,34 %. Nevyčerpané prostředky byly formou převodu do rezervního fondu, popřípadě převodem do Evidence nároků z nespotebovaných výdajů, převedeny k dalšímu účelnému využití do roku 2009.

Finanční prostředky Vojenského zpravodajství na rok 2008 s vnitřním členěním a skutečné čerpání rozpočtových a mimorozpočtových zdrojů v základních ukazatelích jsou uvedeny v následujícím grafu.

3. Zadávání úkolů Vojenskému zpravodajství a jejich realizace

Činnost Vojenského zpravodajství v oblasti poskytování informací oprávněným subjektům byla realizována v souladu s § 8 zákona č.153/1994Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Vojenské zpravodajství zpracovávalo informace získané vlastními prostředky - lidskými zdroji (HUMINT), elektronickým průzkumem (SIGINT), obrazovým zpravodajstvím (IMINT), z otevřených zdrojů (OSINT) a v neposlední řadě na základě bilaterální a multilaterální spolupráce.

V roce 2008 Vojenské zpravodajství pokračovalo v plnění úkolů (požadavků), které byly uloženy v období před rokem 2008, přičemž jejich platnost trvala. Jednalo se zejména o Úkolové listy ministrů obrany vyplývající z Usnesení vlády České republiky.

V roce 2008 bylo zpracováno 732 zpravodajských informací různého obsahu a rozsahu. Jednalo se o periodické informace (zpracovávané s týdenní frekvencí) a o souhrnné analýzy, ucelené přehledy a jednotlivé aktuální monotematické informace. Většina zpravodajských informací byla zpracována s cílem zajistit bezpečnost kontingentů Armády České republiky, které plní úkoly v zahraničí. Další informace se týkaly problematiky terorismu a extremismu.

Informační výstupy byly nejčastěji předávány ministryni obrany a mimo resort pak „Společné zpravodajské skupině“ (viz kapitola 5). Další informace byly zasílány pro potřeby kontingentů AČR působících v zahraničních misích v Afghánistánu a Kosovu, partnerským zpravodajským službám a zpravodajským orgánům NATO a EU.

Hlavní typy výstupních informací Vojenského zpravodajství:

Typ informace	Počet zaslaných informací
Aktuální informace	304
Týdenní souhrnná informace	51
Tematická informace	262
Ostatní informace	115
CELKEM informací	732

601. skupina speciálních sil (601. skss)

Speciální síly plnily strategické a operační úkoly v souladu s dokumenty NATO - MC 437/I a AJP 3.5. Tyto úkoly byly souběžně podporovány nákupem nového materiálu a techniky v rámci programů rozvoje a obnovy speciálních sil a také v rámci zahraničních programů „Foreign Military Funding“ (FMF) a „Coalition Solidarity Fund“ (CSF) s důrazem na zabezpečení informačního systému, výzbroje a prostředků pro zasazení speciálních sil.

Velmi intenzivně a úspěšně se rozvíjely vazby se speciálními silami NATO, a to začleněním tří příslušníků 601. skupiny speciálních sil do struktury nově vznikajícího koordinačního centra speciálních sil NATO v SHAPE. Byla rozvíjena úzká spolupráce s tímto prvkem účastí na jeho výcvikových programech, které mají vazby na reálné operace. Dále také účastí na pracovních konferencích k tvorbě „Memoranda o porozumění NSCC“ a na pracovních symposiích a velitelských konferencích.

Ilustrační foto

Hlavní úsilí 601. skupiny speciálních sil bylo zaměřeno na přípravu, nasazení a výtečné splnění náročných úkolů 1. kontingentu speciálních sil (KSS) v rámci mise Trvalá svoboda (Enduring Freedom - EF) na území Afghánistánu. Souběžně s plněním úkolu v misi dále probíhala příprava vyčleněného 2. KSS tak, aby tento byl připraven k provedení rotace a převzetí plnění úkolu počátkem roku 2009.

Příslušníci 601. skupiny speciálních sil úspěšně absolvovali řadu cvičení na území ČR i v zahraničí. Mezi nejvýznamnější patřila tato cvičení:

- MOUNTAIN RAT - cílem cvičení bylo získání poznatků a zkušeností z vedení činnosti ve vysokohorském terénu (Itálie);
- ARCADE FUSION - cílem cvičení bylo získání zkušeností a prověření schopností k možnému začlenění do mezinárodních štábů (Německo);
- SAND DUNE - cílem cvičení byla výměna zkušeností v oblasti taktického a střeleckého výcviku se zaměřením na boj v zastavěných oblastech (Izrael).

V průběhu výcvikového roku 2008 byl položen také důraz na vzdělávání příslušníků 601. skss v zahraničí. Celkem bylo do zahraničních kurzů vysláno 19 příslušníků speciálních sil.

4. Výsledky činnosti Vojenského zpravodajství

V souladu s působností, která je Vojenskému zpravodajství stanovena zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a podle nařízení vlády České republiky o prioritách zpravodajské činnosti, soustředilo Vojenské zpravodajství v roce 2008 své úsilí zejména na níže uvedené oblasti:

4. 1. Krizové regiony Balkán, Blízký a Střední východ, Afghánistán a Společenství nezávislých států

Rozvědná činnost v krizových regionech

Region Balkán

Region Balkán zůstává, vzhledem ke své geografické poloze, vojenskobezpečnostním otázkám a pokračujícímu působení kontingentu Armády České republiky jednou z dlouhodobých priorit Vojenského zpravodajství.

Do poloviny února 2008 byl sledován vývoj jednání o řešení statusu Kosova. Na tento problém byla soustředěna hlavní pozornost z hlediska vojenskopolitického i celkově bezpečnostního vývoje. Po vyhlášení nezávislosti Kosova 17. 2. 2008 byla průběžně hodnocena aktuální vojenskopolitická a bezpečnostní situace a definována potenciální rizika pro příslušníky kontingentu Armády České republiky mezinárodních mírových sil KFOR. Vojenské zpravodajství rovněž hodnotilo potenciální rizika pro státní příslušníky České republiky, působící v rámci diplomatických misí - Dočasná správní mise OSN v Kosovu (United Nations Interim Administration Mission in Kosovo - UNMIK), mise Evropské unie (European Union Rule of Law Mission - EULEX). Sledována byla činnost ozbrojených a bezpečnostních sil a složek Republiky Srbsko v oblasti hranic s Kosovem. Analytickými výstupními informacemi a dalšími zprávami se Vojenské zpravodajství podílelo na vytváření podkladů pro činnost a rozhodování politických představitelů států a hlavních činitelů Ministerstva obrany České republiky a Armády České republiky.

Ve vývoji bezpečnostní situace Republiky Bosna a Hercegovina byly sledovány nacionalistické postoje některých politických představitelů. Dále byly monitorovány separatistické tendence v Republice srbské, ale i uskutečňování reform, stanovených představiteli Evropské unie jako podmínka pokračování integračních procesů a s nimi souvisejících procesů reorganizace armády, výstavby jednotných ozbrojených sil a vytváření mechanismů pro jejich nezávislou kontrolu.

Informace k regionu Balkán:

Adresát	Počet zaslaných informací
Prezident ČR, političtí a vojeňští představitelé ČR	9
Zahraniční mise AČR	2

Region Blízkého a Středního východu

Vývoj bezpečnostně politické situace v regionu Blízkého a Středního Východu ovlivňovala v roce 2008 v obecné rovině řada dlouhodobě přetrvávajících problémových faktorů. K nejvýznamnějším patřila nestabilita na vnitropolitické scéně v Iráku, nedořešená otázka statutu Palestinských autonomních území a z ní vyplývající problematické vztahy s Izraelem, snaha Sýrie udržet si rozhodující vliv ve vnitřně destabilizovaném Libanonu a úsilí Íránu o získání dominantního postavení v regionu.

V Iráku byla pozornost Vojenského zpravodajství soustředěna zejména na aktivity šíitských militantních uskupení usilujících o destabilizaci země. Dále Vojenské zpravodajství v průběhu roku monitorovalo vývoj bezpečnostní situace související s předáváním kontroly nad jednotlivými provinciemi z rukou koaličních sil do rukou iráckých bezpečnostních sil a soustředila se mimo jiné i na vyhodnocování dopadů těchto změn na společnost. Vojenské zpravodajství dále analyzovalo vnitřní i vnější faktory destabilizující bezpečnostní situaci v zemi.

V regionu Blízkého východu se Vojenské zpravodajství průběžně věnovalo vyhodnocování rostoucího geopolitického postavení Íránu a vojenskobezpečnostních hrozeb z něj vyplývajících.

Na základě získaných informací Vojenské zpravodajství průběžně vypracovávalo výstupní informace, jejichž adresáty byli političtí představitelé České republiky a hlavní činitelé resortu obrany.

Informace k regionu Blízký a Střední východ:

Adresát	Počet zaslaných informací
Prezident ČR, političtí a vojenští představitelé ČR	8
Zahraniční mise AČR	4

Region Afghánistán - Pákistán

Bezpečnostní situace v afghánsko - pákistánském regionu se i v roce 2008 nadále zhoršovala. Jihovýchod Afghánistánu a severozápad Pákistánu byly nadále centrem protivládních skupin a jejich aktivit. Situaci v Afghánistánu charakterizovala rozdílná úroveň bezpečnosti, stability a průběhu rekonstrukce, která odlišovala problematický jihovýchod a poměrně stabilní sever a západ země. Zhoršení bezpečnostní situace se v průběhu roku 2008 projevilo i v provincii Lógar, kde působí český Provinční rekonstrukční tým. Lógar patří k provinciím, které tvoří strategické přístupové koridory do hlavního města Kábulu, a proto jsou důležité pro prosazování zájmů povstaleckých struktur. Protivládni síly v uvedených oblastech zintenzívnily, v souladu s predikcí Vojenského zpravodajství, své aktivity, což se projevilo častějším používáním improvizovaných výbušných zařízení, sebevražednými útoky, únosy, zastrahováním obyvatelstva a zvýšenou propagandou. Mezi nejproblematičtější oblasti Afghánistánu patřily jižní provincie Hílmand, Kandahár a Uruzgán a východní provincie Paktíja, Chóst, Kunar a Nuristán.

Ilustrační foto

Negativní trend v podobě nárůstu teroristických útoků pokračoval také v severozápadním Pákistánu, kde se v roce 2008 odehrávaly zásadní politické změny. Jako nejnebezpečnější byly vyhodnoceny oblasti Federálně spravovaných kmenových území (The Federally Administered Tribal Area - FATA) a v Severozápadní pohraniční provincii (The North - West Frontier Province - NWFP), kde byla trvale nejsložitější situace v oblasti Swat. Pákistánská kmenová území byla využívána afghánskými protivládními skupinami jako bezpečné zázemí k výcviku a rekrutaci nových bojovníků. Na obou stranách afghánsko-pákistánského příhraničí operovaly skupiny místních protivládních bojovníků, které byly schopny vytvořit dostatečný tlak na obyvatelstvo a vynutit si jeho podporu. Podpora místního obyvatelstva povstalcům a nedostatečné zajištění

hranic vládními jednotkami obou zemí vytvářelo dlouhodobě příznivé podmínky pro přeshraniční přesuny bojovníků a sebevražedných útočníků a pašování zbraní. Zhoršená bezpečnostní situace ve FATA také ohrozila plynulost zásobování mezinárodních sil v Afghánistánu.

Vojenské zpravodajství se ve své činnosti zaměřilo na komplexní zhodnocení situace v oblastech působení AČR. V širším kontextu pak na strukturu a stav povstaleckých uskupení, vnější a vnitřní faktory ovlivňující jejich aktivity v zájmových oblastech i na celkový vojensko-politický vývoj v regionu. Výstupy Vojenského zpravodajství k této problematice byly využity pro vládu ČR, vedení resortu obrany a velení AČR. Poznatky Vojenského zpravodajství byly ověřovány a vyměňovány v bilaterální a multilaterální mezinárodní součinnosti s partnerskými zpravodajskými službami a orgány NATO a EU.

Informace k regionu Afghánistán:

Adresát	Počet zaslaných informací
Prezident ČR, političtí a vojenští představitelé ČR	13
Zahraniční mise AČR	28

Region Společenství nezávislých států

V Ruské federaci (RF) sledovalo Vojenské zpravodajství především změny v plánech reformy ozbrojených sil RF, vytváření sil stále bojové pohotovosti, změny uskupení na hlavních operačních směrech a operační a bojovou přípravu ozbrojených sil (OS). Důraz byl rovněž položen na sledování procesu budování strategického vojenského potenciálu, reformu strategických jaderných sil a zavádění nových prostředků.

Pozornost byla rovněž věnována vojenské politice RF vůči NATO a EU, reakci na možné rozšiřování Aliance a opatřením namířeným proti budování prvků protiraketové obrany v České republice a Polsku.

V oblasti Společenství nezávislých států byla pozornost zaměřena především na reformu ozbrojených sil Ukrajiny, vojenskou spolupráci Ruské federace a Běloruska a prohlubování akceschopnosti Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti. V regionu jižního Kavkazu byla průběžně monitorována a analyzována především bezpečnostní situace v Gruzii v důsledku ozbrojeného konfliktu s Ruskou federací a dále v Arménii a Ázerbájdžánu v souvislosti s etnickým konfliktem v Náhorním Karabachu.

Informace k regionu Ruska a SNS:

Adresát	Počet zaslaných informací
Prezident ČR, političtí a vojenští představitelé ČR	9
Zahraniční mise	11

Kontrarozvědná činnost v krizových regionech

Příslušníci kontingentů Armády České republiky vyslaných do zahraničních misí jsou vystaveni zvýšené hrozbě působení zpravodajských služeb cizí moci. Jedním z úkolů Vojenského zpravodajství bylo získat, vyhodnotit a předkládat informace o špionážní a subverzní činnosti namířené proti zájmům České republiky a jejím koaličním partnerům, a tím minimalizovat bezpečnostní rizika pro jednotky AČR v místě nasazení.

V roce 2008 věnovalo Vojenské zpravodajství velkou pozornost zpravodajské ochraně kontingentů AČR v Kosovu a v Afghánistánu. Nejsledovanějším regionem se stala afghánská provincie Lógar, kde svoji činnost zahájil český Provinční rekonstrukční tým (PRT). Nejzávažnější bezpečnostní rizika z kontrarozvědného hlediska byla spojena se zaměstnáváním místních obyvatel na americké základně ISAF, kde je dislokován také český PRT. Vojenské zpravodajství zaznamenalo jednotlivé případy jejich špionážní činnosti ve prospěch povstaleckých skupin. Další bezpečnostní hrozbou pro kontingent AČR byly zjištěné případy sabotáží, provedené opět místními zaměstnanci. Významným úkolem Vojenského zpravodajství bylo proto prověřování důvěryhodnosti zájemců o zaměstnání u kontingentů AČR z řad místních obyvatel. Konkrétní bezpečnostní situace PRT byla navíc komplikovaná přidruženými hrozbami vyplývajícími z intenzivní spolupráce s místním civilním obyvatelstvem, která je nosným prvkem činnosti PRT.

Veškeré relevantní informace získané Vojenským zpravodajstvím byly postupovány oprávněným adresátům v resortu obrany, a zejména velení kontingentu PRT v Lógaru k přijetí vlastních opatření.

4. 2. Terorismus a extremismus

Terorismus

Mezinárodní bezpečnostní prostředí i nadále spoluurčuje hrozba v podobě především nábožensky motivovaného extremismu a terorismu. Úroveň rizika jejího naplnění neklesla ani v roce 2008. Hlavní teroristickou hrozbou v Evropě zůstává organizace al-Káida. Evropské skupiny ovlivněné její ideologií se opírají o vazby na jádro této organizace, působící zejména na afghánsko-pákistánském pomezí. Z odnoží této teroristické organizace ohrožuje Evropu v první řadě organizace al-Káidy v zemích islámského Maghribu. Zájmy evropských zemí i v roce 2008 poškodily teroristické útoky vedené vně kontinentu; například útok na hotel Marriott v pákistánském Islámábádu nebo útoky na luxusní hotely a další objekty v indické Bombaji.

Ilustrační foto

Od charakteru bezpečnostního prostředí v Evropě a jejích zájmů ve světě se odvíjela i hlavní náplň činnosti Vojenského zpravodajství v oblasti boje proti terorismu. Jeho prvořadým úkolem zůstaly činnosti zaměřené na minimalizaci rizika provedení teroristického útoku, především proti objektům resortu obrany na území České republiky a vojenským kontingentům Armády České republiky v zahraničních misích.

Na základě průběžné identifikace bezpečnostních hrozeb a rizik, spojených s taktickými postupy teroristických skupin, buněk a jednotlivců, Vojenské zpravodajství monitorovalo možné příznaky ohrožení osob, vojenských objektů, ale i případný výskyt známek budování sítí logistického a finančního zabezpečení teroristických skupin. V této činnosti úzce spolupracovalo s ostatními zpravodajskými službami České republiky. V uplynulém období se Vojenské zpravodajství ve větší míře zaměřilo na sledování metod užívaných při radikalizaci snadno ovlivnitelných osob. Předmět jeho pozornosti tvořily především formy, jimiž radikální ideologové mohou působit na příslušníky Armády České republiky.

Při plnění stanovených úkolů Vojenské zpravodajství získalo informace, které potvrzují trendy, identifikované v předchozích obdobích, a které podporují již dříve získané poznatky o tom, že nábožensky, politicky, sociálně, národnostně, ale i jinak motivovaný terorismus může být účelově spojen s kriminálními aktivitami, obzvláště s ilegálním obchodem se zbraněmi, lidmi a drogami. Především v důsledku vysílání kontingentů do Afghánistánu, členství v NATO a připojení k schengenskému prostoru považují různé skupiny spojené s terorismem i Českou republiku za prostor svého zájmu. V tomto smyslu nejohroženější cíle působení teroristů představovali občané České republiky v zahraničí. Patřili k nim zejména příslušníci kontingentů Armády České republiky. Celkově ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi však Česká republika patřila spíše k zemím, které, ať už z důvodu vysoké integrovanosti menšin či dosavadní absence masivních vln přistěhovalectví, charakterizovala nižší míra ohrožení.

Analýzy vypracované na základě poznatků, získaných v rámci řešení případů spojených s reálnými hrozbami teroristických útoků proti objektům na území České republiky, respektive jejím zájmům a cílům v zahraničí, byly Vojenským zpravodajstvím průběžně zasílány nejvyšším představitelům státu a Armády České republiky. Uvedené poznatky dávalo k dispozici rovněž národní zpravodajské komunitě na pravidelných schůzkách Společné zpravodajské skupiny a příslušným partnerům v rámci mezinárodní spolupráce. Zpravodajsky se Vojenské zpravodajství podílelo na informačním zabezpečení prevence teroristických aktivit.

Extremismus

Po pěti letech plnění vládního úkolu sledovat pronikání idejí a projevů pravicového a levicového extremismu do složek Armády České republiky získalo Vojenské zpravodajství řadu zkušeností, kterých využilo i v roce 2008 k odhalování vazeb příslušníků armády na všechny složky extremistické scény v České republice. Hlavní pozornost soustředilo na nově přijímané vojáky z povolání a na důsledné prověřování případů extremistických projevů příslušníků Armády České republiky.

Poznatky získané v roce 2008 potvrdily předchozí zkušenost, že profesi vojáka z povolání v některých jednotlivých případech mohou vykonávat nebo na ni aspirovat osoby inklinující k extremismu. Také v roce 2008 se jednalo takřka výhradně o příslušníky pravicově extremistických skupin a hnutí a osoby, které s nimi otevřeně sympatizují nebo mají na prostředí pravicového extremismu nějaké jiné vazby. Vojenské zpravodajství získané poznatky předávalo příslušným orgánům AČR k přijetí opatření v rámci jejich působnosti.

Vojenské zpravodajství se během roku 2008 rovněž zabývalo potenciálními hrozbami, které by násilničtí extremisté mohli představovat pro případnou výstavbu a provoz radarové základny protiraketové obrany USA na území České republiky.

Celkově Vojenské zpravodajství v průběhu roku 2008 nezískalo informace opravňující k tvrzení, že je Česká republika vystavena významnému riziku ohrožení konkrétním teroristickým nebo extremistickým činem. Získané informace však potvrzují, že potenciál mezinárodního terorismu ve světě přetrvává. Z analýz činnosti teroristických organizací je zřejmé, že pravděpodobnost toho, že se v budoucnosti stane terčem teroristického útoku i Česká republika, neklesá. Kromě toho bude patrně Česká republika i nadále považována za prostor vhodný k vytváření logistické podpory pro nadnárodní teroristické organizace a k tranzitu teroristů do dalších zemí Evropy.

Informace k terorismu a extremismu:

Adresát	Počet zaslaných informací
V rámci resortu MO	9
MV a PČR	6
Zpravodajské služby ČR	3
CELKEM informací	18

4. 3. Proliferace zbraní hromadného ničení, konvenčních zbraní a materiálu dvojího užití

Problematika spojená s proliferací zbraní a zbrojních technologií s důrazem na zbraně hromadného ničení (ZHN) a jejich nosiče i nadále představuje globální bezpečnostní riziko.

V oblasti proliferace konvenčních zbraní a materiálu dvojího užití představuje nezákonný obchod nejen negativní mezinárodní a ekonomický jev komplikující řešení ozbrojených konfliktů a krizových situací, ale také napomáhá vyzbrojování teroristických organizací a současně má i nepříznivý dopad na mezinárodní vztahy.

S ohledem na koaliční závazky České republiky a udržení stability v rizikových oblastech byla Vojenským zpravodajstvím věnována trvalá pozornost vývozu vyspělých technologií a materiálu dvojího užití. Tato problematika je řešena v rámci mezinárodních kontrolních režimů, jejichž závěry jsou pro Českou republiku závazné.

Potřeba analýzy vývoje bezpečnostní situace v krizových regionech se odrazila i v zaměření činnosti Vojenského zpravodajství na hodnocení akvizičních a modernizačních programů zájmových států, s důrazem na oblast Blízkého a Středního východu. V kontextu vojenské rozpočtové politiky dotčených zemí byly monitorovány jak dodávky zbraní a zbraňových systémů, tak i oblast výzkumu a vývoje zejména raketových technologií. Dále byly sledovány snahy o získání obohaceného uranu a výrobu jaderné zbraně.

I v roce 2008 Vojenské zpravodajství průběžně sledovalo a vyhodnocovalo situaci v oblasti vývoje a výroby jaderných zbraní a jejich nosičů. V kontextu připravovaného rozmístění prvků americké protiraketové obrany v Evropě byly analyzovány:

- vývojové a výrobní programy ruského obranného průmyslu a akviziční programy ruských ozbrojených sil s důrazem na strategické prostředky,
- situace v oblasti vývoje, výroby a testování íránských a severokorejských balistických řízených střel.

Vojenské zpravodajství je jednou ze složek systému, který se podílí na naplňování zákona č. 38/1994 Sb., *o zahraničním obchodu s vojenským materiálem*. V rámci licenčních řízení se Vojenské zpravodajství vyjadřuje jednak k rozsahu komoditních položek a jednak k územní působnosti s ohledem na zveřejněná zbrojní embarga a na hodnocení bezpečnostní situace v zemích určení.

V roce 2008 vydalo Vojenské zpravodajství k žádostem jednotlivých subjektů o udělení licencí, povolení nebo rozšíření stávajících povolení k vývozu (dovozu) vojenského materiálu, v souladu se zákonem č. 38/1994, Sb., *o zahraničním obchodu s vojenským materiálem*:

- 120 stanovisek k udělení licence na vývoz vojenského materiálu, z toho 15 s výhradami v souvislosti s embargem nebo vojensko-politickou situací v daném státě;
- 34 stanovisek k udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem, z toho 26 s výhradami v souvislosti s embargem nebo vojensko-politickou situací v daném regionu;
- 18 stanovisek k rozšíření povolení.

Stanoviska k udělení licencí a vydání povolení obchodu s vojenským materiálem:

Adresát	Počet zaslaných informací
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	172

Informace k proliferaci ZHN, konvečních zbraní a materiálu dvojího užití:

Adresát	Počet zaslaných informací
Prezident, političtí a vojenští představitelé ČR	10

4. 4. Aktivity zpravodajských služeb cizích států na území České republiky v oblasti obrany

Kontrarozvědná činnost v oblasti obrany patří mezi základní úkoly Vojenského zpravodajství, které vyplývají ze zákona č. 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů. Je zaměřena na odhalování aktivit zpravodajských služeb cizí moci proti resortu obrany ČR a realizaci opatření k jejich eliminaci.

Vojenským zpravodajstvím i aliančními partnery byly dlouhodobě hodnoceny jako nejaktivnější zpravodajské služby Ruské federace.

Jednou z oblastí, na kterou se v roce 2008 dle očekávání zaměřila ruská vojenská rozvědka GRU, byla možná výstavba radarové základny protiraketové obrany (PRO) na našem území. Jak už bylo mnohokrát mediálně prezentováno, vnímala Ruská Federace rozmístění prvků PRO ve střední Evropě jako hrozbu pro své geopolitické zájmy a věnovala značné úsilí na zabránění její výstavbě. Tomuto cíli byly v roce 2008 i podřízeny aktivity ruské diplomacie a zpravodajských služeb.

V roce 2008 byla ze strany Vojenského zpravodajství věnována pozornost mimo jiné působení čínských zpravodajských služeb v oblasti obrany. Pro Českou republiku představovaly hlavní riziko skryté snahy ČLR získat pokročilé technologie vojenského nebo dvojího užití. Na rozdíl od vyspělejších západních států s vyšší koncentrací výzkumných a vývojových pracovišť však Česká republika není prioritní oblastí zájmu těchto služeb.

Informace k činnosti zpravodajských služeb cizí moci v oblasti obrany ČR:

Adresát	Počet zaslaných informací
Ministryně obrany	2
Jiné orgány resortu obrany	3
Bezpečnostní informační služba	13
Ostatní orgány mimo resort MO	13
CELKEM informací	31

4. 5. Záměry a činnosti namířené proti zabezpečení obrany České republiky

V oblasti záměrů a činností namířených proti zabezpečení obrany České republiky byla v roce 2008 činnost Vojenského zpravodajství soustředěna především na získávání a vyhodnocování informací, které by mohly ekonomicky poškodit resort obrany při realizaci významných projektů vyzbrojování, nákupů zboží a služeb. Současně byla pozornost Vojenského zpravodajství zaměřena na získávání konkrétních poznatků o možném ovlivňování veřejných zakázek.

Ilustrační foto

Vojenským zpravodajství byly průběžně získávány informace dokumentující postupné kroky dodavatelů při realizaci vybraných projektů vyzbrojování. V roce 2008 se jednalo zejména o projekty přezbrojení AČR obrněnými transportéry (KOT), nákup a zavádění středních nákladních automobilů do AČR (ANTS), nákup lehkých obrněných vozidel (LOV) a obnovu leteckého parku transportních letounů AČR.

V hodnoceném období nebyly získány relevantní informace, které by dokumentovaly závažné problémy při realizaci vybraných projektů vyzbrojování. Dílčí poznatky byly získávány k problémům technického rázu, které však ve svém důsledku nevedly k ekonomickému poškození resortu ministerstva obrany.

Na základě získaných a vyhodnocených informací lze konstatovat, že i přes systémová opatření ministerstva obrany nadále dochází ke snahám soukromopodnikatelských subjektů ovlivnit ve svůj prospěch ekonomické procesy v oblasti resortu obrany. Zejména se tak děje v případě zakázek menšího rozsahu. Vojenským zpravodajstvím byly získány poznatky o snaze konkrétního subjektu o ovlivnění výběrového řízení na zakázku dodávky služeb do AČR.

Také v průběhu roku 2008 se Vojenské zpravodajství vyjadřovalo k dokumentům, které se týkaly nákupů materiálů, technologií a služeb. Ve svých stanoviscích Vojenské zpravodajství upozorňovalo na možné nedostatky a kritická místa připravovaných akvizic.

Informace o záměrech a činnostech namířených proti zabezpečení obrany ČR:

Adresát	Počet zaslaných informací
Ministryně obrany	9
Jiné orgány resortu obrany	5
Bezpečnostní informační služba	5
CELKEM informací	19

Stanoviska k dokumentům, které se týkaly nákupů materiálů, technologií a služeb:

Adresát	Počet zaslaných informací
Jiné orgány resortu obrany	13

4. 6. Záměry a činnosti ohrožující utajované informace v oblasti obrany České republiky

Vojenské zpravodajství v rámci úkolů daných zákony č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, a č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, věnovalo v roce 2008 pozornost zejména oblasti ochrany informací, které poskytly resortu obrany orgány NATO, EU a partnerské státy.

Vojenské zpravodajství opakovaně zaznamenalo nedostatky v oblasti personální bezpečnosti. Bezpečnostní riziko bylo indikováno u některých držitelů Oznámení pro stupeň utajení VYHRAZENÉ i držitelů Osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení DŮVĚRNÉ a TAJNÉ, jejichž chování a jednání vedlo k porušení podmínek stanovených zákonem č. 412/2005 Sb. Zjištěné informace byly předány odpovědným adresátům k přijetí vlastních opatření.

V oblastech administrativní bezpečnosti a bezpečnosti informačních systémů nebyly v roce 2008 Vojenským zpravodajstvím zadokumentovány relevantní poznatky o záměrech a činnostech ohrožujících utajované informace.

Záměry a činnosti ohrožující utajované informace v oblasti obrany ČR:

Adresát	Počet zaslaných informací
Ministryně obrany	2
Jiné orgány resortu obrany	27
Bezpečnostní informační služba	1
CELKEM informací	30

5. Spolupráce Vojenského zpravodajství se zpravodajskými službami a ostatními orgány státní správy České republiky

Spolupráce Vojenského zpravodajství se zpravodajskými službami a ostatními orgány státní správy České republiky vyplývá z potřeb výměny a sdílení zpravodajských informací a také potřeby ověřování vlastních analytických závěrů.

Na základě uzavřených dohod a se souhlasem vlády České republiky pokračovalo Vojenské zpravodajství v roce 2008 ve spolupráci s Bezpečnostní informační službou, Úřadem pro zahraniční styky a informace, Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem vnitra ČR a Policií České republiky. V roce 2008 také pokračovala již navázaná vzájemná spolupráce s Generálním ředitelstvím cel. V roce 2008 Vojenské zpravodajství dále úzce spolupracovalo s Národním bezpečnostním úřadem (NBÚ). Více o spolupráci s NBÚ je v kapitole „Plnění úkolů dle zákona, na základě žádostí oprávněných subjektů při provádění úkonů v bezpečnostním řízení fyzických osob a podnikatelů“.

Vojenské zpravodajství se i v roce 2008 podílelo na jednání „Společné zpravodajské skupiny“ při Úřadu vlády ČR, kde jsou zastoupeny všechny bezpečnostní složky a zpravodajská komunita České republiky a na vyžádání, podle aktuální potřeby, i další státní subjekty. Úkolem této skupiny je koordinace činností, shromažďování, výměna a analýza všech relevantních informací, týkajících se možného teroristického ohrožení České republiky.

Spolupráce Vojenského zpravodajství se zpravodajskými službami a ostatními orgány státní správy ČR:

Adresát	Počet zaslaných informací z VZ
Bezpečnostní informační služba	76
Úřad pro zahraniční styky a informace	13
Ministerstvo zahraničních věcí	23
Policie České republiky	26
Generální ředitelství cel	3
CELKEM informací	141

6. Spolupráce Vojenského zpravodajství se zahraničními zpravodajskými službami a s orgány NATO a EU

Jednou z důležitých oblastí činnosti Vojenského zpravodajství je spolupráce se zpravodajskými službami spojeneckých a partnerských zemí, orgány Severoatlantické aliance a Evropské unie. Tato spolupráce byla organizována v souladu s §10 zákona 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Dvoustranná spolupráce Vojenského zpravodajství a zpravodajských služeb ostatních států v roce 2008 probíhala na několika úrovních. Jednalo se zejména o výměnu informací a bilaterální jednání analytiků.

Vzdělávací aktivity zabývající se zpravodajskou problematikou byly v roce 2008 organizovány a zabezpečovány také cestou Ředitelství personální podpory. Některé byly organizovány i ve školách NATO. Jednalo se především o krátkodobé speciální kurzy v NATO School Oberammergau (SRN) zaměřené na otázky bezpečnostní spolupráce a politiky, mnohonárodního krizového managementu, kontroly odzbrojení a boje proti terorismu.

K rozšíření svých schopností a možností Vojenské zpravodajství v roce 2008 zahájilo jednání o navázání nové spolupráce s několika dalšími zahraničními vojenskými zpravodajskými službami.

6. 1. Multilaterální spolupráce

V listopadu 2008 byla Vojenským zpravodajstvím zorganizována konference ředitelů zpravodajských služeb států NATO (NATO Intelligence Board - NIB), které se zúčastnily delegace členských států NATO a některých dalších zemí. Zahájení konference se zúčastnil i předseda vlády ČR a mezi hlavní projednávaná témata patřila například bezpečnostní situace v Afghánistánu, problematika terorismu a jaderné vojenské ambice Íránu.

V roce 2008 pokračovalo Vojenské zpravodajství v plnění závazků vůči hlavním zpravodajským orgánům Severoatlantické aliance a také EU, především Zpravodajské divizi Mezinárodního vojenského štábu Velitelství NATO v Bruselu.

Na informační spolupráci se zpravodajskými strukturami NATO se Vojenské zpravodajství podílelo zasíláním analytických zpravodajských informací pomocí systému automatizovaného přenosu dat (Battlefield Information Collection and Exploitation System - BICES). Informace byly zasílány přímo zpravodajským orgánům velitelství, anebo publikovány na informačním serveru

systemu BICES, který umožňuje jejich sdílení s vybranými i se všemi uživateli zpravodajské komunity NATO.

Vojenské zpravodajství dále rozvíjelo informační spolupráci s Vojenským štábem Evropské unie (European Union Military Staff - EUMS), která spočívala především ve zpracovávání odpovědí na žádosti o informace z krizových oblastí.

6. 2. Bilaterální spolupráce

Bilaterální spolupráce Vojenského zpravodajství se zahraničními partnerskými službami byla realizována s cílem efektivnějšího pokrytí priorit Vojenského zpravodajství stanovených vládou ČR, a to formou informační výměny a realizací společných zpravodajských operací.

V rámci informační výměny předalo Vojenské zpravodajství v roce 2008 partnerským zpravodajským službám celkem 241 zpravodajských informací (mimo zpravodajské štáby EU a NATO). Dále bylo realizováno celkem 11 společných expertních jednání analytiků.

Spolupráce se zahraničními zpravodajskými službami a orgány NATO a EU:

Adresát	Počet zaslanych informací
NATO	131
EU	96
Zpravodajské služby	241

7. Ochrana utajovaných informací a zajištění plnění úkolů stanovených zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

7. 1. Personální bezpečnost

V oblasti personální bezpečnosti Vojenské zpravodajství, v souladu s ustanovením § 140 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v roce 2008 přijalo celkem 455 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby a vydalo 327 osvědčení fyzické osoby, 5 rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby a 4 rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

Významná pozornost byla v oblasti personální bezpečnosti věnována také školící, metodické a kontrolní činnosti s cílem zkvalitnění úrovně ochrany utajovaných informací.

7. 2. Bezpečnost komunikačních a informačních systémů

V oblasti bezpečnosti komunikačních a informačních systémů a kryptografické ochrany Vojenské zpravodajství v roce 2008 zabezpečovalo provoz certifikovaných informačních systémů, v rámci nichž jsou používány kryptografické prostředky pro datový přenos a kryptografické prostředky pro hlasový přenos.

V hodnoceném období byla v této oblasti prováděna příslušná akreditační řízení. Kontrolní činnost byla zaměřena na výkon funkce bezpečnostních správců, vyhodnocování bezpečnostních podmínek na zahraničních pracovištích Vojenského zpravodajství pro nasazení certifikovaných informačních systémů, výkon bezpečnostních správců lokalit a bezpečnostních správců systémů,

školení bezpečnostních správců, správců informačních systémů, nových příslušníků Vojenského zpravodajství a dalších činností k zajištění bezpečnosti komunikačních a informačních systémů a kryptografické ochrany ve Vojenském zpravodajství.

Byl zprovozněn nový certifikovaný informační systém pro elektronickou komunikaci se zahraničními pracovišti Vojenského zpravodajství.

7. 3. Fyzická bezpečnost

V oblasti fyzické bezpečnosti byla u Vojenského zpravodajství v roce 2008 zaměřena pozornost na aplikaci ustanovení zákona a navazujících prováděcích právních předpisů, především nové vyhlášky NBÚ č. 19/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 528/2005 Sb., *o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků*, v podmínkách Vojenského zpravodajství a splnění dalších úkolů v souvislosti s reorganizací a redislakací jeho součástí, zavádění prostředků utajovaného spojení a při zajišťování ochrany utajovaných informací v průběhu důležitých mezinárodních i resortních jednání.

Při plnění úkolů v oblasti fyzické bezpečnosti Vojenské zpravodajství spolupracovalo zejména s odbornými orgány Ministerstva obrany České republiky, Ministerstva zahraničních věcí, Národního bezpečnostního úřadu, Policie České republiky a Bezpečnostní informační služby.

Z hlediska ochrany utajovaných informací se v oblasti legislativy Vojenské zpravodajství podílelo na tvorbě interních normativních aktů Ministerstva obrany České republiky a participovalo na připomínkovém řízení novely zákona č. 412/2005 Sb.

7. 4. Administrativní bezpečnost

V průběhu roku byla dále prováděna aktualizace vnitřních řídicích aktů Vojenského zpravodajství v oblasti spisové služby a administrativní bezpečnosti v souladu s platnou legislativou České republiky a připravovaným novým předpisem za tuto oblast v působnosti rezortu Ministerstva obrany České republiky.

Průběžně bylo prováděno školení pracovníků Vojenského zpravodajství z oblasti administrativní bezpečnosti k novým vnitřním řídicím aktům ve Vojenském zpravodajství a jejich uvádění do praxe, dále školení příslušníků vysílaných na zahraniční pracoviště a do zahraničních misí, školení pro nové příslušníky Vojenského zpravodajství a přednášky pro potřeby organizačních celků služby.

7. 5. Plnění úkolů dle zákona, na základě žádostí oprávněných subjektů při provádění úkonů v bezpečnostním řízení fyzických osob a podnikatelů

Objem vyřízených žádostí charakteru evidenčního dotazu představoval 29 277 osob a 494 podnikatelů lustrovaných podle § 107 odst. 1 a § 108 odst. 1 zákona a 1 313 osob lustrovaných na základě požadavků jiných oprávněných subjektů než je NBÚ.

Vojenské zpravodajství provádělo také řadu šetření v závislosti na definovaném požadavku ze strany NBÚ. 10 šetření se týkala stupně DŮVĚRNÉ, 11 stupně TAJNÉ a 174 stupně PŘÍSNĚ TAJNÉ. Pro potřeby bezpečnostního řízení podnikatele bylo provedeno 5 šetření. Vojenským zpravodajstvím bylo zasláno NBÚ 15 oznámení dle § 140 odst. 3 zákona.

Evidenční dotazy v letech 2003 - 2008:

	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
Osoby	17 496	24 764	27 662	47 737	34 171	30 590
Organizace	245	480	507	347	427	494
Ověřování bezpečnostní způsobilosti	501	686	18 159	796	0	0

7. 6. Základní úkoly plněné v oblasti zpřístupnění operativních dokumentů bývalé Vojenské kontrarozvědky a bývalé Zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády (bývalé vojenské rozvědky - ZS/GŠ) v roce 2008

Delimitace dokumentů Vojenské kontrarozvědky (VKR) a ZS/GŠ pro Archiv bezpečnostních složek na základě zákona č. 181/2007 Sb., *o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů*.

Delimitováno bylo:

Archivní krabice dokumentů VKR a ZS/GŠ vzniklé do 15. 2. 1990	8 061
Záznamní listy	78 563
Archivní karty	33 504
Karty osob vyšetřovaných odborem bývalé Státní Bezpečnosti (StB) ve VKR	12 336
Pytle s písemnostmi VKR kategorie „SKART“	437
Mikrofiše VKR a ZS/GŠ	92 102
Osobní a objektové svazky včetně elektronických databází doplněných o víc než 6 000 údajů	58 184

Realizace lustračních požadavků oprávněných subjektů v evidencích bývalé VKR a ZS/GŠ. Oprávněné subjekty: Národní bezpečnostní úřad, Bezpečnostní informační služba, Ministerstvo vnitra České republiky, Ministerstvo obrany Slovenské republiky.

Lustrační požadavky oprávněných subjektů:

Celkem realizováno lustračních požadavků	1 368
Celkem lustrováno osob	61 863
Pozitivní lustrace osob	1 902

Digitalizace dokumentů VKR za účelem naplňování Dohody mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Slovenské republiky o využívání dokumentů vzniklých před zánikem ČSFR (sdělení č. 18/2007 Sb. m.s.).

Digitalizace dokumentů VKR za účelem naplňování Dohody:

Digitalizovány dokumenty k osobám	893
Snímky dokumentů	28 252

8. Kontrola činnosti Vojenského zpravodajství

8.1. Vnější kontrola a její výsledky

Kontrola zpravodajských služeb České republiky je upravena v §§ 12 - 14 zákona č. 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů. Z těchto ustanovení vyplývá právo výkonu kontroly činnosti zpravodajských služeb z úrovně vlády a Parlamentu.

Podle ustanovení § 13 zákona č. 153/1994 Sb., není ustanoveními tohoto zákona dotčena působnost státních orgánů ke kontrole plnění úkolů hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu podle zvláštních právních předpisů. Těmito jsou zejména ustanovení *o hospodaření s majetkem státu* zákon č. 219/2000 Sb., *o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích* a zákon č. 166/1993 Sb., *o Nejvyšším kontrolním úřadu*.

V souladu s ustanovením §§ 21 – 24 zákona č. 289/2005 Sb., *o Vojenském zpravodajství*, ve znění pozdějších předpisů, vykonává kontrolu Vojenského zpravodajství zvláštní kontrolní orgán složený z poslanců Poslanecké sněmovny.

Kontrola z úrovně NBÚ a NATO

V roce 2008 proběhla u Vojenského zpravodajství kontrola organizovaná ze strany bezpečnostních orgánů NBÚ a NATO zaměřená na bezpečnost informačního systému BICES. Při kontrole nebyly zjištěny žádné nedostatky. K doporučením ze strany kontrolního orgánu byla přijata adekvátní opatření.

Kontrola z úrovně Ministerstva obrany

V březnu a září byly provedeny u Vojenského zpravodajství kontroly na vydávání, evidenci a správné používání identifikačních průkazů Ministerstva obrany České republiky. Nebyly zjištěny žádné nedostatky. Identifikační průkazy jsou u Vojenského zpravodajství řádně evidovány, zabezpečeny proti zneužití a jsou efektivně využívány.

8.2. Vnitřní kontrola a její výsledky

Z pohledu činnosti každé zpravodajské služby je nejcitlivější součástí kontroly oblast vnitřní bezpečnosti. V této oblasti bylo vedeno zpravodajské prověřování poznatků nasvědčujících existenci zpravodajsko-bezpečnostních rizik a podezření z páchání trestné činnosti příslušníky Vojenského zpravodajství.

Oblast vnitřní bezpečnosti v průběhu celého roku ovlivňovaly aktivity některých bývalých příslušníků Vojenského zpravodajství, kteří jej v minulosti opustili z důvodů spáchání trestného činu souvisejícího se služební činností, porušení interních norem a vnitřních řídicích aktů či

porušení etických zásad zpravodajské práce. Aktivity těchto osob směřovaly především k cílené diskreditaci Vojenského zpravodajství, včetně mediální.

Kontrola v oblasti ochrany utajovaných informací

V roce 2008 byly provedeny kontroly na úseku personální bezpečnosti, které byly zaměřeny na postupy při ověřování splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně VYHRAZENÉ podle zákona č. 412/2005 Sb., *o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti*.

Kontrolní činnost v oblasti bezpečnosti komunikačních a informačních systémů (KIS) a kryptografické ochrany informací (KOI) byla zaměřena na dodržování opatření bezpečnosti komunikačních a informačních systémů a kryptografické ochrany a na výkon činnosti bezpečnostních správců, zejména na přidělování přístupových práv, aktualizaci bezpečnostních směrnic, školení uživatelů a dalších činností stanovených v provozní bezpečnostní dokumentaci informačního systému.

V rámci vnitřních kontrol byly odborným orgánem Bezpečnostního ředitele Vojenského zpravodajství v oblasti fyzické bezpečnosti prováděny kontroly nových či zrekonstruovaných zabezpečených oblastí a kontroly k ověření shody, zda použitá bezpečnostní opatření fyzické bezpečnosti odpovídají projektům fyzické bezpečnosti a právním předpisům v oblasti ochrany utajovaných informací. Odborný orgán dále prováděl pravidelné kontroly funkce technických prostředků a obranně technické prohlídky.

V oblasti administrativní bezpečnosti byly provedeny kontroly u vybraných organizačních celků Vojenského zpravodajství zaměřené hlavně na úplnost evidence utajovaných informací, zabezpečení utajovaných informací při jejich ukládání, přenášení a přepravě.